

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **I. K.**, bývajúcej v B., v dovolacom konaní zastúpenej spoločnosťou MUNDIEROVÁ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Zámocké schody 2/A, za ktorú koná advokátka a konateľka Mgr. Martina Mundierová, proti odporkyni **M. G.**, bývajúcej H., v dovolacom konaní zastúpenej spoločnosťou KURÁŇ & MARKOVÁ, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kresánkova 8, za ktorú koná advokát JUDr. Juraj Kuráň, CSc., za účasti vedľajších účastníkov 1/ I. H. a 2/ I. H., bývajúcich v B., zastúpených spoločnosťou KURÁŇ & MARKOVÁ, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kresánkova 8, za ktorú koná advokát JUDr. Juraj Kuráň, CSc., **o určenie vlastníckeho práva**, ktorá vec je vedená na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 14C/183/2000, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 7. októbra 2013 sp.zn. 14Co/247/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 12. januára 2011 č.k. 14C/183/2000-275 určil, že navrhovateľka je vlastníčkou pozemku parc. č. 1982/15 vo výmere 193 m² (ostatné plochy) v katastrálnom území Bratislava - Staré mesto. Odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke, na účet jej zástupcu, náhradu trov konania v sume 496,88 €. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že navrhovateľka nadobudla vlastnícke právo k spornému pozemku vydržaním.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podali odvolanie vedľajší účastníci. Odvolanie odôvodnili tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tiež tým, že napadnuté rozhodnutie vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci.

Navrhovateľka navrhla odvolanie vedľajších účastníkov odmietnuť pre nedostatok ich „aktívnej legitímácie“ na jeho podanie.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením zo 7. októbra 2013 sp.zn. 14Co/247/2011 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa nedal náležitú odpoveď na otázku, či terajšia odporkyňa, dcéra pôvodnej, v priebehu konania zomrelej odporkyne Margity Bublincovej, je jej právnou nástupkyňou „vo vzťahu k predmetu toho konania“. Súdu prvého

stupňa vytýkal, že nerozhodol o návrhu navrhovateľky podanom ešte v roku 2005, aby súd pripustil vstup do konania I. H. a I. H., ktorí sa stali vlastníkami spornej nehnuteľnosti ešte v roku 2002, a neriešil potom ani ďalšie procesné otázky s tým súvisiace.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu navrhovateľka podala dovolanie. Navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že „odvolací súd vec nesprávne právne posúdil (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) a konal v rozpore s platnou právnou úpravou a ustálenou judikatúrou, čím zaťažil konanie inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keď odvolanie bolo podané iba vedľajšími účastníkmi na strane odporkyne, ktorí neboli procesne legitimovaní na podanie odvolania v zmysle § 201 O.s.p., a ktorí nemali súhlas odporkyne s jeho podaním, neodmietol ako podané neoprávnenou osobou podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p., a priznal mu právne účinky, ktoré nemalo mať. Navyše odvolací súd svojím postupom, keď v odôvodnení rozhodnutia vôbec neuviedol, na základ akých dôvodov považoval odvolanie vedľajších účastníkov na strane odporkyne za právne účinné a ako sa vysporiadal s námietkou navrhovateľky o nedostatku procesnej legitimácie na strane vedľajších účastníkov na jeho podanie, zaťažil konanie vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a odňal navrhovateľke možnosť konať pred súdom a porušil jej právo na spravodlivý proces, ktorého významným atribútom je právo účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.“

Odporkyňa a vedľajší účastníci navrhli dovolanie navrhovateľky zamietnuť, pretože ním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je správne a neboli porušené procesné práva navrhovateľky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 a nasl. O.s.p.). Dospel k záveru, že tomu tak nie je.

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov upravených Občianskym súdnym poriadkom osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno – v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených – napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (vid' napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia

ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. O.s.p. (I. ÚS 4/2011).

Dovolanie navrhovateľky smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Keďže navrhovateľkou podané dovolanie smeruje proti takému uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré nemá znaky vyššie uvedených uznesení, prípustnosť jej dovolania z ustanovení § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Neprípustnosť dovolania v takom prípade znamená, že sa v podstatnej miere zužuje právna možnosť využitia zákonom prezumovaných dovolacích dôvodov, a teda možnosť navrhovateľky domáhať sa reparácie prípadných nesprávností v súdom konaní, ktoré sú spojené s tzv. inou vadou v konaní, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ktoré vady sú síce relevantnými dovolacími dôvodmi v tom zmysle, že ich možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (viď § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.), sama tzv. iná vada a nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladajú (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, pokiaľ ide o tzv. inú vadu napríklad sp. zn. 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010 a 7 Cdo 36/2011 a pokiaľ ide o nesprávne právne posúdenie veci napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010).

Vzhľadom na vyššie uvedené prípustnosť dovolania navrhovateľky by zakladala iba procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval

senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. v znení do 31. decembra 2014 totiž nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z týchto vád, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mal dopustiť odvolací súd, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdu nebola navrhovateľke odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014).

Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu týchto práv dochádza v dôsledku nesprávneho – zákonu sa priečiaceho procesného postupu súdu, ktorým je účastník vylúčený z ich realizácie. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv – vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Navrhovateľka tvrdí existenciu vady konania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014, ktorá podľa nej spočíva v tom, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia „vôbec neuviedol, na základe akých dôvodov považoval odvolanie vedľajších účastníkov na strane odporkyne za právne účinné a ako sa vysporiadal s námietkou navrhovateľky o nedostatku procesnej legitímácie na strane vedľajších účastníkov na jeho podanie“. Podľa dovolacieho súdu navrhovateľka vytýka nedostatok odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu o prípustnosti odvolania vedľajších účastníkov neopodstatnene.

Odvolací súd na str. 4 ods. 3 svojho rozhodnutia uviedol: „Na odvolanie vedľajších účastníkov odvolací súd prihliadal napriek námietkam navrhovateľky, vzhľadom na to, že prvostupňový súd nerozhodol o návrhu samotnej navrhovateľky z roku 2005, aby súčasní vedľajší účastníci vstúpili do konania na strane odporcov“. Odvolací súd teda reagoval

na námietku navrhovateľky vo vyjadrení k odvolaniu, že vedľajší účastníci nemajú právo podať odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa. Otázka, či je správny záver odvolacieho súdu o existencii práva vedľajších účastníkov podať odvolanie, je otázkou právnou, ktorú dovolací súd, keďže dovolanie navrhovateľky nie je prípustné, nie je oprávnený riešiť (k tomu pozri vyššie).

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania navrhovateľky nevyplýva z § 239 O.s.p., nepreukázala sa opodstatnenosť jej argumentácie o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani vady vymenované v § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p., odmietol najvyšší súd jej dovolanie ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v konaní, na ktoré mu bola vec vrátené odvolacím súdom.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. apríla 2015

**JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová